

Hanketuloksista uusia kasvumahdollisuuksia

Mikko Kurttila, Jukka Tikkanen ja Henri Vanhanen,
Luonnonvarakeskus

LUONNONTUOTEALA – RAAKA-AINEET JALOSTUKSEEN JA
LIIKETOIMINTA KASVUUN! – tilaisuus, 17.4.2018 Joensuu

Euroopan unioni
European Union

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tekes

SUOMEN
PAKURI

Lumo-Inka

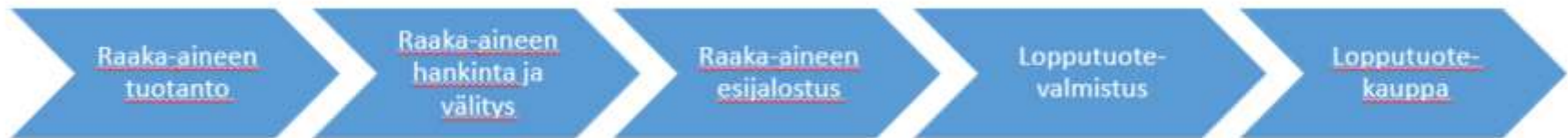
Sievi

UUTU

Protect

Star Tree

Esimerkkejä innovaatio- ja kasvumahdollisuuksista eri osista arvoketjua¹

¹ Matti Vaara, Ossi Pesälä, Marja-Liisa Järvelä, Tuomo Takala, Jukka Tikkanen 2018. **Uusia liiketoimintamalleja luonnontuotealalle - mahdollisuudet ja haasteet** Luonnontuotteista uutta liiketoimintaa, LUMO-INKA-hankkeen loppuraportti. Käsikirjoitus.

Raaka-aineen tuotanto

POHJOIS-KARJALAN LUONNONTUOTEMARKKINAT

Luonnontuotteiden ostohintoja Pohjois-Suomesta¹

Luonnontuote	Tuore €/kg	Kuiva €/kg	Pakaste €/kg
Herkkutatit	2,50–4,00		
Hilla (hinta vuodelta 2016)	7,39		
Hillan lehti	10,00		
Katajan verso	2,50–4,00		
Koivun kesälehti	4,00	15,00	8,00
Koivun mahla	*		
Koivun pihkalehti	4,80	25,00	10,00
Kuusen kerkkä	5,00–8,00	30,00	
Kuusen pihka	20,00–50,00		
Mustikan verso	8,00	18,00	5,00
Mustikka, roskainen (hinta vuodelta 2016)	1,19		
Männyn kerkät	3,50–8,00		
Männyn kuori	3,50		
Männyn pihka	20,00–50,00		
Pakuri, paloitetu	n. 20,00	25,00–40,00	
Palleroporonjäkälä	3,00 / m ²		
Puolukka, roskainen (hinta vuodelta 2016)	0,84		
Rouskut	1,00–4,00		
Siirtokunta	1,00 / m ²		
Suopursun verso	7,00–8,00		

Seija Niemi (2017). Tietoa luonnontuotteista metsänomistajille. Lapin AMK.

Ruoka- ja lääkinällisten sienten viljely - Sievi

SieVi
Sienien viljely biotekniikan
osastolta

European unioni
euroopan unionin tuella

3.5.2018

Original
POLAR SHIITAKE

PRO PAKURI
FINLAND BY

SUOMEN
PAKURI

ITA SUOMEN
YLIOPISTO

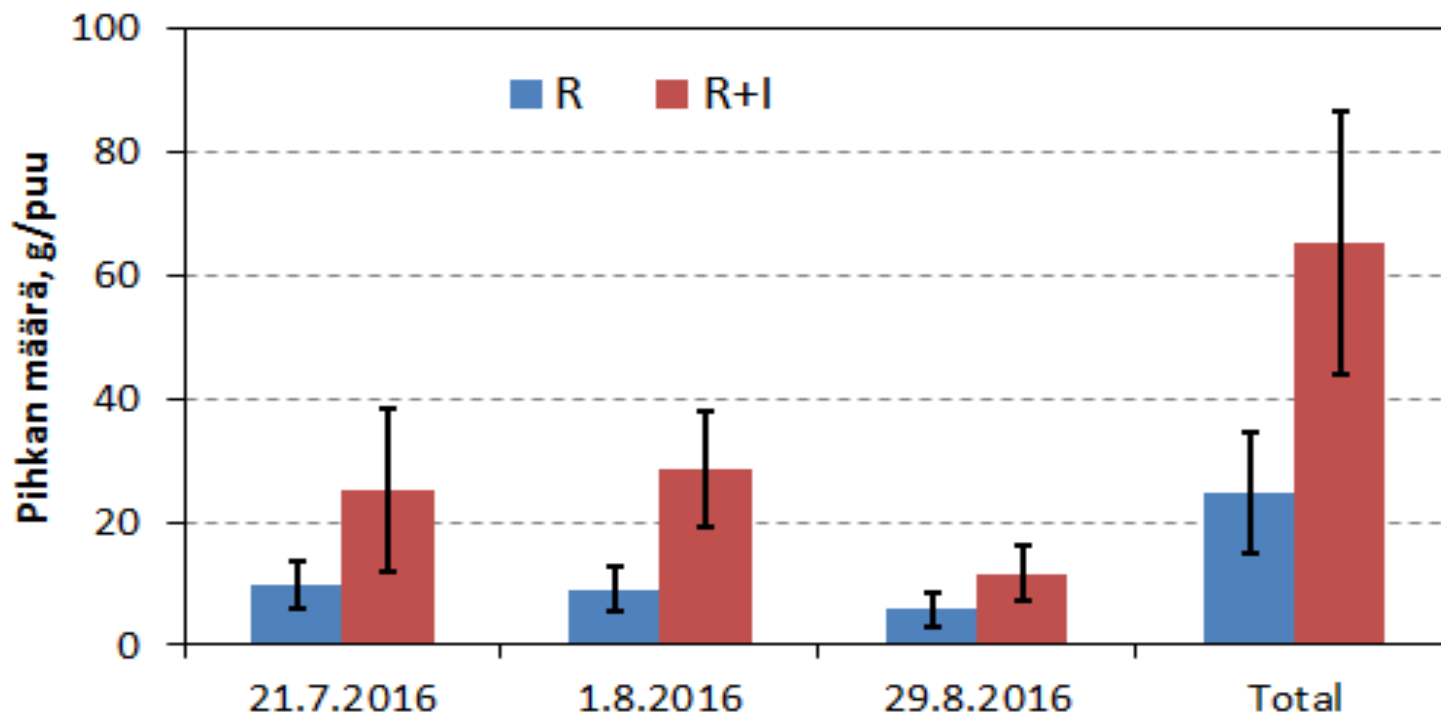
Luke
LUONNONVARAKESKUS

© Luonnonvarakeskus

Raaka-aineen saannon lisääminen metsässä – pihkan valutus

Kuusikon keskimääräinen puukohtainen pihkan tuotanto 3 viikossa sekä 9 viikon kokonaistuotos (95 %:n luottamusväli).

R = kalanruotokuvio, R+I = kalanruotokuvio + indusori.

Raaka-aineen hankinta ja välitys sekä esijalostus

Kauppakuntoon saattamisen haasteet

Luonnontuoteterminaali / pörssi-ideat Lumo-Inka hankkeesta

2	Luonnontuoteterminaali	Ostaa poimijoilta ja tuottajilta eri raaka-aineita, jotka myydään varastosta jalostajille.
6	Yhteisvarastot ja -prosessointi	Yhteis- (esim. osuuskunta) pakastaminen, kuivaaminen, pakastekuivaus: osakunta omistaa laitteet ja tuloja saadaan tuotteiden myynnistä.
9	Luonnontuotepörssi/ Luonnontuotteiden älykauppa	Luonnontuotepörssi: luonnontuotteiden raaka-aineiden myyntiä jollakin alustalla poimijalta ostajalle ja päinvastoin. Esimerkiksi nettisivupohjainen (vrt. airbnb, über).
18	Sienikuivaamo	Kuivaamo, johon voi tuoda sienensä kuivattavaksi (vrt. mehustamot). Yksityis- ja yritysasiakkaat. Kuivaaminen, maksu kilojen tai ajan mukaan.

1 Matti Vaara, Ossi Pesälä, Marja-Liisa Järvelä,
Tuomo Takala, Jukka Tikkanen 2018. **Uusia
liiketoimintamalleja luonnontuotealalle -
mahdollisuudet ja haasteet**

Luonnontuotteista uutta liiketoimintaa, LUMO-INKA-
10 hankkeen loppuraportti. Käsikirjoitus.

Lopputuotevalmistus

Lumo-Inka hankkeen liiketoimintamallien kehitystyö-esimerkki

INNOVATIIVISET PAKURIJALOSTEET ITÄ-AASIAN KOHDEMAAN KULUTTAJA-ASIAK.

<p>AVAINKUMPPANIT Luonnontuoteraaka- aineen hankinta metsänomistajilta hankintakauppa-mallin mukaisesti keräysverkostojen kautta. Täydentävästi raaka-aineen hankintaa myös luonnontuotepörssistä.</p> <p>Vienti- ja markkinointiyhteistyötä kohdemaan tuntevan asiantuntijan kanssa.</p> <p>Liiketoiminnan rahoittajat.</p>	<p>AVAINTOIMINNOT Raaka-aineen hankinta. Pakurin jalostaminen tuotteeksi. Laadunvalvonta. Tuotteiden pakkaus ja varastointi. Tuotteiden toimitus asiakkaille. Kohdemaahan soveltuva markkinointi ja myyntitoiminta.</p>	<p>ARVOLUPAUS Tuote-esim. Pakuritee.</p> <p>Raaka-aine: Pakurikäpä</p> <p>Arvolupauksia: Terveellisyys, hyvinvointi, tarinat, Suomalaisuus ja arktisuus brändinä.</p> <p>Tuotteen ominaisuudet: Kohdemaahan ilmasto- olosuhteisiin, laatuvaatimuksiin ym. soveltuva tuote ja pakkaus. Tuote/pakkaus lisäksi pieni, nopea, helppokäyttöinen ja hyvin pakattu.</p>	<p>ASIAKASSUHTEET Kanssakäyminen maahantuojien kanssa käydään henkilökohtaisella tasolla, erilaisia viestintämenetelmiä hyödyntäen.</p>	<p>ASIAKASSEGMENTIT Ensisijainen asiakassegmentti: Itä-Aasian kohdemaan kuluttaja-asiakkaat pienten, erikoistuneiden vähittäiskauppojen kautta.</p> <p>Tuotteet vähittäiskauppoihin maahantuojan kautta. Maahantuojan tulee olla riittävän pieni ja valmiit jakelukanavat omaava.</p>
<p>KUSTANNUSRAKENNE Raaka-aineen hankintakustannukset Tuotantokustannukset Markkinointikustannukset</p>		<p>TULOVIRRAT Pakuriteen myynti kohdemaan maahantuojalle tilausten mukaisina erinä.</p>		

Makery

Yleistä tuotteista ja markkinoista

- Vuonna 2016 globaali “*alternative waters*” kaupan arvo on vajaat 3 mrd. €, josta yli 80 % on kookosvesiä. Täten jäljelle jäävä 14 % koostuu pääasiassa kookos-, koivu- ja vaahteravesistä, mutta markkinoilla on myös tuotteita muista raaka-aineista
- *Trendikkäässä* kategoriassa tuotteet markkinoilla muuttuvat nopeasti ja vaihtuvuus on usein nopeaa. Monet tuotteet tulevat markkinoille, mutta putoavat suurten vähittäiskauppioiden listauksista pois nopeasti.
- Nordic Koivu on maailman johtava yritys, mutta keskittyy enemmän raaka-aineen tuotantoon brändättyjen kuluttajatuotteiden sijaan. Nordic Koivun raaka-aineen turvin toimii useita eurooppalaisia yrityksiä kuluttajamarkkinoilla.

1. Beverage Daily: <http://www.beveragedaily.com/Markets/Plant-based-water-sales-predicted-to-double-by-2020>

2. Business Insider: Helmikuu 2017. <http://www.businessinsider.com/maple-syrup-water-is-a-thing-2017-2?r=US&IR=T&IR=T>

18.4.2018

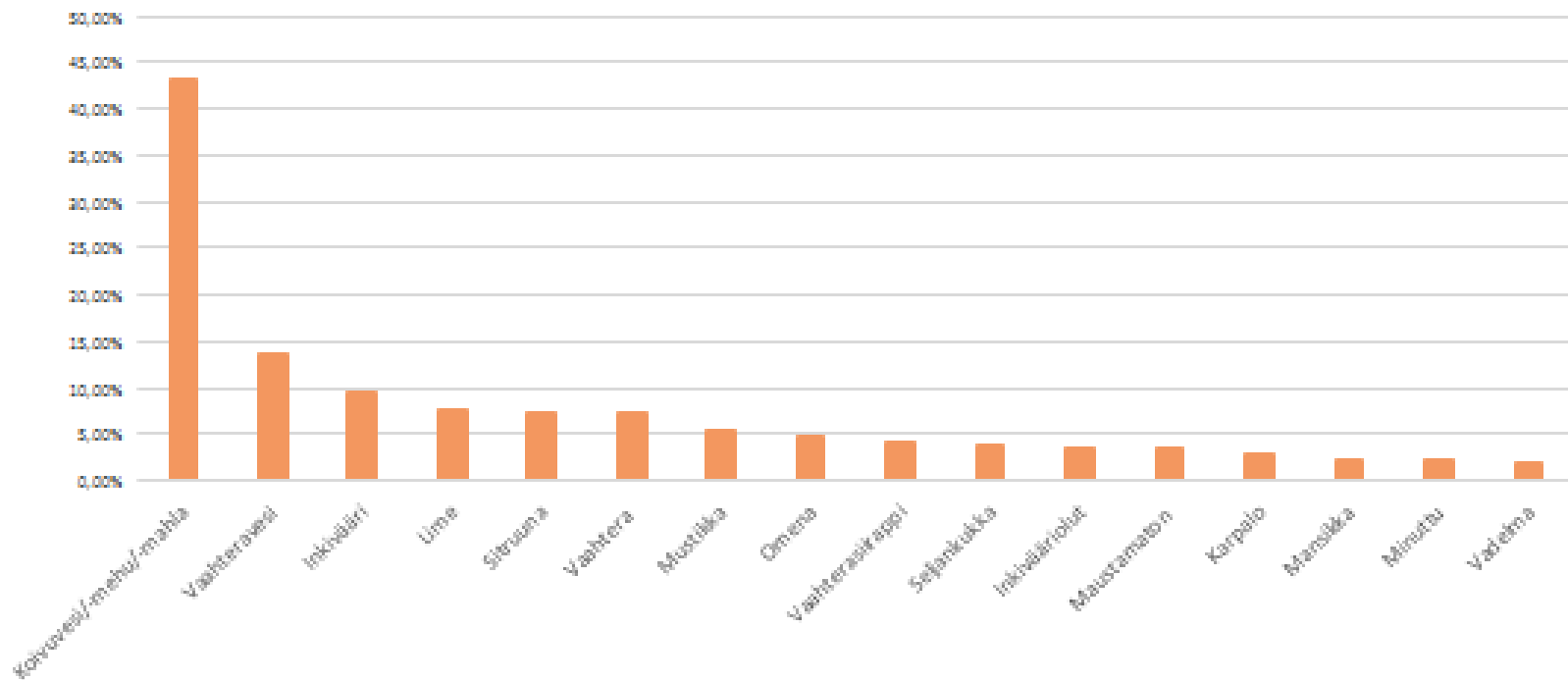
www.makery.fi

4

Makery

Pääosa tuotteista on ”alkuperäisen” makuisia, mutta eri tavoin maustettuja versioitakin on tarjolla

Mahlajuomien makuvariantit, %, n=394

Makery

Täpped

- Mikä?: Taustalla brittiläinen Nature on Tap Ltd. –niminen yritys, joka yhdistää suomalaisen koivumahlan suomalaisiin marjaraaka-aineisiin. Kerää rahoitusta joukkorahoituksella.
- Yrityksen kotipaikka: Lontoo
- Perustettu: 2015
- Keskeiset markkinat: UK (250 myymälää), Eurooppa
- Tuoteryhmät: koivunmahlajuoma (maustamaton ja maustettu)
- Tuotteiden hinnoittelu: 14,40 €/l
- Pakkauskoot: 250 ml
- Pääraaka-aineen alkuperä: Suomi
- Keskeiset markkinointinäkökulmat: *No Additives/Preservatives, Antioxidant, Organic, Low-calories, No Added Sugar, Vegan, social media*
- Nettisivu: <http://www.tappedtrees.com/>

Lopputuotemarkkinat

Case Japani

- 100 miljoonainen kansakunta ja korkea elintaso
- Japanin terveys- ja funktionaalisten elintarvikkeiden markkinat ovat maailman kolmanneksi suurimmat
- Suomalainen mustikka on tällä hetkellä suurin yksittäinen raaka-aine jota viedään Japaniin vaikka sen alkuperää ei suoraan yhdistetä Suomeen

Tekes

Euroopan unioni
European Union

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Original
POLAR SHIITAKE

Sienestä Oy

LUONNONTUOTTEISTA UUTTA LIKETOIMINTAA - LUMO-INKA hanke

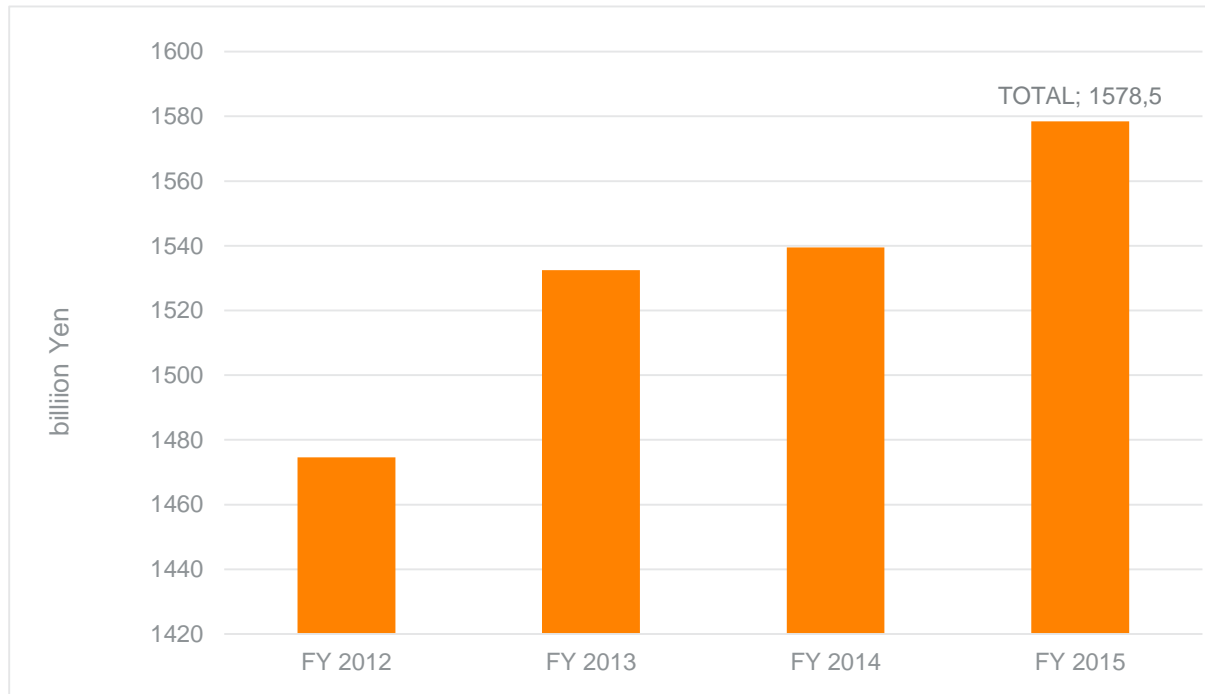

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

© Luonnonvarakeskus

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Terveys- ja funktionaalisten elintarvikkeiden markkinat Japanissa

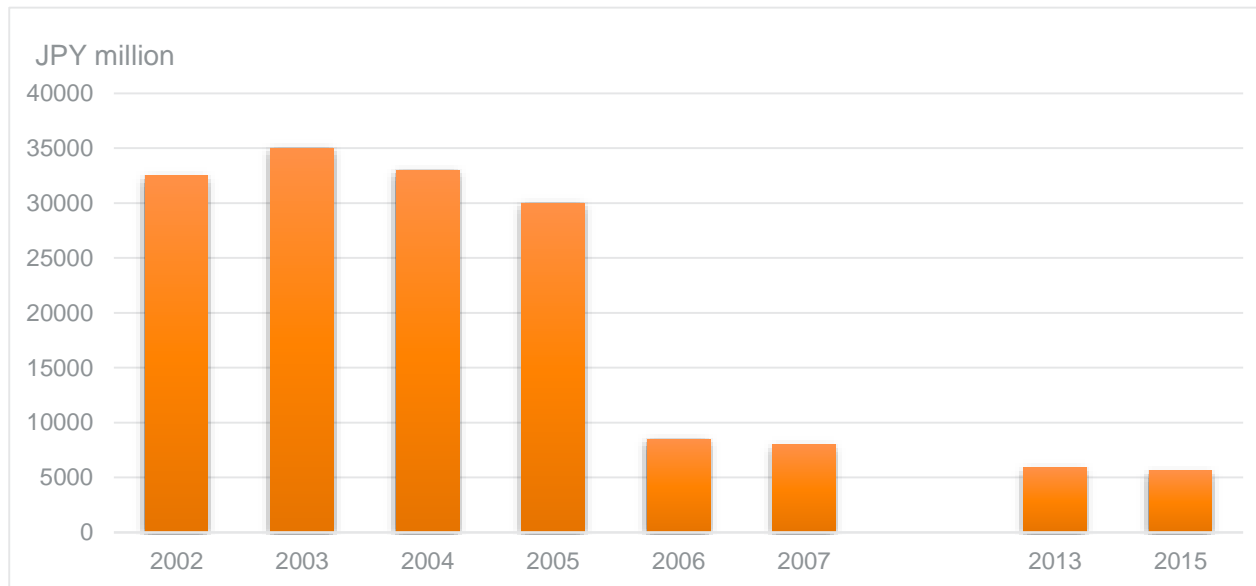
- Vuonna 2015 markkinoiden koko noin 11.7 miljardia euroa

Terveys- ja funktionaalisten elintarvikkeiden...

- Japanilaiset kuluttajat ovat laatu-tietoisia ja kiinnostuneista innovatiivisista tuotteista.
- He valitsevat tuotteen sen ominaisuuksien perusteella joita ovat:
 - tehokkuus (vaikutus tutkimus/data)
 - myönteiset kokemukset
 - terveysvaikutuksen tyyppi
 - vaikuttavien aineiden nimet ja määrät
 - alkuperä
 - luonnonmukaisuus (ei lisäaineita)
 - brändi
 - hinta
 - turvallisuus
 - pakkaus

Japanin erikoissienimarkkinat, case *Agaricus blazei*

- Markkinoiden kokoa vaikea arvioida sillä sienet monesti yhtenä tuotteen osana
- *A. blazei* markkinat suurimmillaan noin 260 miljoonaa euroa
- Notkahdus 2006 jolloin Japanin Työ, terveys ja hyvinvointi ministeriö esitti huolensa yhden *A. blazei* tuotteen turvallisuudesta - > vaikutukset koko alaan vaikka väitteille ei löydetty perusteita

2016S/Sトレンド予測 ニューフェイス スーパーフード ランキング TOP10

第9位 チャーガ

白樺に寄生するキノコ。
主要原産国はロシア。
免疫力を高めるβ-D-グルカン、
抗がん作用のあるベツリン酸を
含むのが特徴。
そのままでは食べにくいので、
茶としての飲用が一般的。

©一社団法人日本スーパーフード協会

第10位 メイプルウォーター

カエデの樹液。
雪解け時期の数週間にしか
採れないという貴重性がある。
ビタミン、ミネラル、ポリフェノール
などを豊富に含み、低カロリー。

©一社団法人日本スーパーフード協会

Protect - Pakuri ja metsien erikoissienet - nimisuojaan turvin vientiin

© Luonnonvarakeskus

Johtopäätöksiä

- Raaka-ainetta on metsissä runsaasti
 - Keinoja lisätä arvokkaiden raaka-aineiden tuotantoa kehitetään
 - Metsänomistajien joukossa kiinnostusta
 - Kysynnän ja tarjonnan kohtaamisessa ongelmia?
- “Upscaling” edellyttää hankintaketjujen kehittämistä
 - Isompia määriä
 - Laajempi joukko luonnontuotteita saataville
- Lopputuotemarkkinat
 - Oma ja kohdemarkkinoille sopiva idea
 - Mittakaavaongelma → Yhteistyö

Kiitos.

